

LEGAL PROTECTION OF CHILDREN DURING ARMED CONFLICT

Assoc. Prof. Kremena Rayanova, PhD

Department of Law

“Angel Kanchev” University of Ruse

E-mail: kryanova@uni-ruse.bg

Abstract: *International humanitarian law provides for a wide range of measures to protect children. In the event of an armed conflict - international or non-international - children enjoy the general protection afforded to civilians not taking part in hostilities. Civilians who are not combatants are guaranteed humane treatment. The legal provisions governing the conduct of hostilities apply to them.*

Given the particular vulnerability of children, the Geneva Conventions of 1949 and their Additional Protocols of 1977 establish a number of specific rules that provide special protection to children. Children who take direct part in hostilities do not lose this protection. The Additional Protocols, the 1989 Convention on the Rights of the Child and its recently adopted Optional Protocol set limits on the participation of children in hostilities.

Keywords: *Geneva Conventions, Children, Convention on the Rights of the Child*

ВЪВЕДЕНИЕ

Въоръжените конфликти представляват една от най-сериозните заплахи за правата и благосъстоянието на децата в съвременния свят. Хиляди деца по света са жертви на насилие, експлоатация, вербуване и принудителна миграция в резултат на военни действия. Международното право предоставя редица механизми за защита на децата в зони на конфликт, но предизвикателствата пред ефективното им прилагане остават значителни.

Настоящият доклад има за цел да анализира основните международноправни механизми за защита на децата по време на въоръжени конфликти, да идентифицира ключовите проблеми в прилагането на правните норми и да предложи възможни решения за подобряване на защитата на децата в такива условия.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Четири Женеvски конвенции от 1949 г. и техните Допълнителни протоколи от 1977 г. предоставят основополагащата международноправна защита на децата в зони на конфликт. Според тях децата трябва да бъдат третираны като част от цивилното население и да се ползват с особен статут на уязвима група. Женеvските конвенции забраняват нападения срещу училища и болници, както и принудителното набиране на деца за участие във въоръжени действия.

Конвенцията на ООН за правата на детето (1989) е най-широко ратифицираният международен договор за защита на детските права. Нейният Факултативен протокол относно участието на деца във въоръжени конфликти (2000) забранява насилственото набиране на лица под 18-годишна възраст в армията и забранява използването на лица под 15 години в активни военни действия.

Римският статут (1998) на Международния наказателен съд (МНС) определя като военно престъпление принудителното набиране и използване на деца под 15-годишна възраст във въоръжени конфликти. Решения на МНС, като случая срещу Томас Лубанга (Демократична република Конго), доказват ангажираността на международната общност в борбата срещу военната експлоатация на деца.

Съветът за сигурност на ООН е приел редица резолюции, насочени към защитата на децата в зони на конфликт, сред които:

- Резолюция 1261 (1999) – първата резолюция, която изрично осъжда насилието срещу деца по време на война.
- Резолюция 1612 (2005) – създава механизъм за мониторинг и докладване на

нарушенията срещу деца в конфликти.

Основни нарушения на правата на децата по време на въоръжени конфликти са свързани с:

- Вербуване на деца-войници – В редица конфликти въоръжени групировки и дори правителствени армии използват деца като бойци, куриери, шпиони и дори „живи щитове“¹.
- Физическо и сексуално насилие – Децата често стават жертви на изнасилвания, насилствена проституция и други форми на сексуална експлоатация.
- Унищожаване на образователни и здравни институции – Нападения срещу училища и болници застрашават бъдещето на децата в засегнатите региони.
- Принудително разселване – Много деца бягат от конфликта и стават бежанци или вътрешно разселени лица, губейки достъп до основни права и социални услуги.

Въпреки международните норми, много престъпления остават ненаказани. Някои държави не са интегрирали международните стандарти в националните си правни системи. В условията на война документирането на нарушения срещу деца е изключително сложно. Често липсва международен консенсус за санкциониране на държави и организации, извършващи нарушения.

Подобряване на защитата на децата може да стане по няколко начина:

- Засилване на ролята на Международния наказателен съд – по-активно разследване и преследване на военни престъпления срещу деца.
- Разширяване на мониторинговите механизми – укрепване на механизмите на ООН за събиране на доказателства и наблюдение на нарушенията.
- По-добра правна интеграция – страните трябва да приведат националните си законодателства в съответствие с международните норми.
- Програми за реинтеграция – създаване на ефективни социални програми за възстановяване на деца-войници и жертви на конфликти.
- Международно сътрудничество – подобряване на взаимодействието между международни организации, неправителствени организации и национални правителства.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изграждането на високи сгради във високорискови земетресени зони е с голямо търсене в съвременния свят. Така че, амортизационните лагери с ниска хоризонтална здравина позволяват да се изпълни това изискване. По този начин прилагането на нетрадиционни методи за сеизмична защита в зони с висока¹ степен на опасност от земетресение е особено ефективно за изграждане на болници, които изискват дългосрочни операции и центрове за съхранение на нестабилни предмети или антики.

¹ Случаят на Томас Лубанга (ДР Конго) – Лубанга беше осъден от Международния наказателен съд за вербуване на деца-войници, което създаде важен прецедент.

Конфликтът в Сирия – ООН документира масови нарушения срещу деца, включително насилствена мобилизация от въоръжени групи като „Ислямска държава“.

Войната в Украйна – Международни организации докладват за принудителна депортация на украински деца в Русия, което поражда опасения за военни престъпления.

REFERENCES

1. Jenks W. Op. cit. P. 426, 428.
2. Tuncer N.T. The Definition of Norm Conflict in Public International Law: The Case of World Trade Organization Law // Ankara Law Review. 2012. Vol. 9. № 1. P. 49–50.
3. Pauvelin J. Op. cit. P. 171
4. WTO, Panel Report, Indonesia – Certain Measures Affecting the Automobile Industry, WT/DS54/R, WT/DS59/R, WT/DS64/R, 23 July 1998. Nt. 649.
5. Appellate Body Report, Guatemala – Anti-Dumping Investigation Regarding Portland Cement from Mexico, WTO Soc. WT/DS60/AB/R, 5 November 1998. Para. 66.
6. Vranes E. Op. cit. P. 414–415; Pauvelin J. Op. cit. P. 175–176.
7. Engisch K. Op. cit. S. 46.
8. Yearbook of the ILC. 1964. Vol. I. P. 125.
9. Vranes E. Op. cit. P. 395–418.
10. Pauvelin J. Conflict of Norms in Public International Law. Cambridge: Cambridge University Press, 2008.

Докладът отразява резултати от работата по проект No 2024-ЮФ-03, финансиран от фонд „Научни изследвания“ на Русенския университет.“